

Головним елементом традиційної АБІС стає електронний каталог з усіма його функціями. Усі властивості традиційної бібліотеки під час в АБІС зберігаються, змінюючись не суттєво, насамперед, у тому вигляді до якого всі звикли залишаються фонди. В електронному каталозі є посилання на повні тексти, малюнки, аудіо- і відео- матеріали, а також – на ресурси Інтернет.

Автоматизована інформаційно-бібліотечна система Koha – це перша бібліотечна система з відкритим вихідним кодом. Її в 1999 р. створила новозеландська компанія «Katipo Communication LTD» і вперше впровадила в січні 2000 р. «Koha» мовою маорі означає дар або пожертвування.

Дружній вебінтерфейс АБІС Koha дозволяє легко здійснювати простий і розширений пошуки. Його функціональність допомагає шукати за ключовими словами, за автором, заголовком, тематикою тощо. Опція вибору мови інтерфейсу робить каталог зручним для іншомовних читачів.

Основними можливостями АБІС Koha є:

- онлайнвий доступ до електронного каталогу;
- електронне замовлення документів;
- каталогізація;
- база даних користувачів бібліотеки;
- видача / повернення книжок;
- зв'язок між відділами та філіями бібліотеки.

Перед війною було розпочато процес адаптації АБІС Koha до бібліотечної системи України, що включало підтримку української як мови даних; переклад українською інтерфейсу, даних, довідки; розробку типових налаштувань для України; підтримку обліку бібліотечних фондів за українськими нормами, створення типових звітів для України; виведення бібліотечного запису за ДСТУ 7.1:2006; повноцінну підтримку різнорівневих зв'язків (аналітика, томи); інтеграція УДК (класифікаційні записи) тощо.

ПОБУДОВА КОЛЕКЦІЙ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ (НА ПРИКЛАДІ БАЗИ ДАНИХ «ВЧЕНІ НАПН УКРАЇНИ»)

*О. В. Дронікевич, молодший науковий співробітник відділу
цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення*

«Цифрова колекція» – систематизована сукупність електронних документів та інших цифрових об'єктів, об'єднаних загальною ознакою, із забезпеченням до них доступу і можливості використання разом із метаданими, що описують цифрову колекцію [1].

Електронний ресурс «Вчені Національної академії педагогічних наук України» – цифрова колекція, яка є своєрідним майданчиком для дослідження сучасної української педагогіки. Ресурс охоплює академіків та членів-кореспондентів НАПН України, містить інформацію про їхню діяльність, науковий доробок, педагогічні ідеї.

Зазначена база даних ґрунтується на онтологічному підході до створення та систематизації електронних ресурсів. Гуралюк А. Г. розробив технологію

використання онтологічного підходу для створення електронних освітніх ресурсів та їх колекцій [2].

У 2024 р. продовжено модернізацію електронного ресурсу «Вчені НАПН України». Зокрема, продовжено контентне наповнення, доопрацьовано інтерфейс.

Упровадження бази даних сприятиме забезпеченню високих інформаційних потреб сфери освіти, педагогіки у швидкому віддаленому доступі до цифрових освітніх ресурсів; вдосконаленню процесу надання інформаційних послуг на основі створення й реалізації структурно-функціональної моделі проектування баз знань освітніх цифрових ресурсів та підвищенню ефективності використання в освітньому процесі цифрованих бібліотечних ресурсів; підсиленню ролі бібліотеки як наукової установи у проведенні наукових досліджень. Отже, вище зазначене підкреслює важливість її створення та контентного наповнення.

Список використаних джерел

1. Гуралюк А. Г. Створення колекцій цифрових ресурсів. *Digital transformations in culture* : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 163–187. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-10>
2. Гуралюк, А.Г. Онтологічний підхід до побудови колекцій електронних ресурсів. *Сучасні технології візуалізації колекцій цифрових освітніх ресурсів* : зб. матеріалів круглого столу (до Всеукраїнського фестивалю науки), 14 трав. 2024 р., Київ (Україна). Вінниця : Нілан-ЛТД, 2024. С. 17–18. ISBN 978-617-558-107-0.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ І НАУКИ

А. В. Жигалюк, молодший науковий співробітник відділу цифрових технологій та комп'ютерного забезпечення

Узагальнюючи роботу фахівців відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В.О. Сухомлинського [1–3] вдалося визначити основні тенденції цифровізації освіти і науки в період російсько-української війни та відновлення України, а саме:

- посилення сприяння забезпеченню спрощення доступу до навчального контенту – широкого спектру навчальних матеріалів, інтерактивних освітніх програм, електронних навчальних посібників та онлайн-курсів, як на рівні держави, так і на рівні окремих закладів освіти;
- масове впровадження в освітній процес інтерактивних навчальних платформ, мультимедійних освітніх матеріалів, віртуальних лабораторій та інших інструментів, що сприяють більш цікавому та зрозумілому засвоєнню навчального матеріалу;
- суттєве розширення впровадження віддаленого навчання з метою забезпечення мобільності навчання, ефекту присутності, без перебування у фізичній близькості до закладів освіти, що особливо важливо в умовах карантинних та інших безпекових обмежень відвідування закладів освіти та/ чи вимушеної міграції;